

Rasa MURAUSKAITĖ

„SKLEISTI GROŽĮ, GĖRĮ, HARMONIJA“

POKALBIS SU MOKYTOJOMIS RAMUTE KALNĖNAITE IR LIUDMILA KAŠĖTIENE

Konkursų metu dažnai kalbiname žiuri narius, esamus ar būsimus laureatus. Tačiau ne visuomet turime progą išgirsti tuos, be kurių jaunieji talentai negalėtų augti, – žinoma, mokytojus. Apie prisiminimus, išlikusius po Balio Dvariono konkursų, kuriems teko rengti mokinius, taip pat šio įvykio svarbą Lietuvos kultūros kontekste šįkart kalbamės su mokytojomis, kurios auklėtinių laurais džiaugiasi bene kiekviename konkurse – su Šilutės meno mokyklos mokytoja Liudmila KAŠĖTIENE ir Nacionalinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos mokytoja eksperte, LMTA lektore ir VDU Muzikos akademijos docente Ramute KALNĖNAITE.

SPREADING BEAUTY, KINDNESS AND HARMONY.
A CONVERSATION WITH RAMUTĖ KALĖNAITĖ
AND LIUDMILA KAŠĖTIENĖ

We often like to interview the judges during competitions. However, we do not always have the chance to listen to the teachers, without whose efforts the young stars would not be able to perform. The musicologist Rasa MURAUSKAITĖ shares memories of previous competitions, and the competition's importance in the context of Lithuanian culture, with teachers whose students seem to win laurels in every competition: Liudmila KAŠĖTIENĖ, from Šilutė Art and Music School, and Ramutė KALNĖNAITĖ, a lecturer at the Lithuanian Academy of Music and Theatre and the Vytautas Magnus University Music Academy, and a teacher at the National M.K. Čiurlionis School of the Arts.

More information in English:
www.dvarionas.link

Kuo, Jūsų nuomone, vaikų muzikiniame ugdyme yra svarbūs konkursai?

LIUDMILA KAŠĖTIENĖ. Mano manymu, konkursas jauno muzikanto kelyje yra laiptelis tobulėjimui. Tai – naujos programos parengimas per tam tikrą laiką; tai – naujos pažintys, nauja patirtis, muzikinio akiračio praplėtimas. Taip pat tai – ir gebėjimas dažnai sunkiomis sąlygomis save sutvarkyti ir parodyti geriausia, ką gali scenoje. Visa tai vėliau pravers gyvenime...

RAMUTĖ KALNĖNAITĖ. Ne vieną kartą teko stebėti ryškų besirengiančiojo konkursui elgsenos pasikeitimą, dėmesio koncentraciją, daugiau skiriamo laiko individualiam darbui ir dar aibę įvairių iki tol nepastebėtų teigiamų, valingų mokinio savybių, kurių kasdienėje rutinoje jis lyg ir neturėjo progos pademonstruoti... Mokinys kitaip išnaudoja tas pačias valandas ir dienas – per trumpą laiką padaro akivaizdžią pažangą.

Kiek sykių yra tekę savo mokinius rengti Balio Dvariono konkursui? Kokie prisiminimai?

R. K. Gal apie dešimtmetį dalyvaujame Balio Dvariono konkursuose. Įspūdžiai kuo maloniausi, kai visi dalyvavę mokiniai (išskyrus vieną) – laureatai, diplomantai ar specialiųjų prizų laimėtojai. Bet didžiausią dovaną gauni išgirdęs kitų kolegų nepaprastai nuoširdaus ir begalinio darbo nuostabų rezultatą. Kiek daug „perliukų“ turi Lietuva!

L. K. Pirmą sykį Balio Dvariono konkurse teko dalyvauti 1996 metais – buvau dar visai jauna specialistė, ką tik pradėjusi dirbti. Mano mažasis šešerių metų mokinukas tada tapo diplomantu – buvome labai laimingi... Vėliau nepraleidau nė vieno konkurso. Ne sykį dalyvavome su dukra Skaiste Kašėtaite (šiuo metu ji mokosi Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje) ir kitais mokiniais. Sėkmingiausias buvo paskutinis tarptautinis Balio Dvariono konkursas (2016), kai buvęs mokinys Kasparas Mikužis tapo *Grand Prix* laimėtoju, Milda Daunoraitė – laureate, Saulė Norvaišaitė ir Pijus Pirogovas – diplomantais. Beje, šiais metais Pijus, tapęs laureatu nacionaliniame konkurse, ketina dalyvauti tarptautiniame.

O kokios vaikų reakcijos į Balio Dvariono muziką, kuri yra šio konkurso privalomoje programoje? Ar jauniems muzikams ji artima, lengva išmokti?

L. K. Mane asmeniškai labai žavi Dvariono kūryba. Ji spalvinga, melodinga, charakteringa, prieinama ir artima

vaikiškam suvokimui. Visi mano mokiniai noriai mokosi Dvariono kūrinys. Kaip Pijus yra pasakęs: „Man patinka groti Balio Dvariono kūrinys, nes jie tiesiog gražūs. Tai šiuolaikinės ir romantinės muzikos mišinys“.

R. K. Balio Dvariono muzika vaikams, jaunimui – talentinga, nuostabi! Mes, violončelininkai, liūdnai juokaujame, kad, gaila, kompozitorius neturėjo trečio vaiko – būtų violončelei padovanojęs didžiąją savo talento dalį... Dabar tenka patiems daryti transkripcijas, beje, su dideliu malonumu!

Transkripcijoms pasirenku tas pjeses iš fortepijono ar smuiko repertuaro ir iš profesoriaus Jurgio Dvariono jau transkribuotų smuikui, kurios labai patinka, ir, svarbu, tas, kurios, nekeitus tonacijos, gali gerai skambėti čele. Žinoma, kaskart svarbu ir amžiaus grupė, konkursanto techninės galimybės. Konkretiems jaunam atlikėjui visuomet norisi parinkti nuotaiką, kurią jis gebėtų maksimaliai perteikti. Sunku ar lengva atlikti Dvariono muziką? Talentingai muzikai reikia talentingo atlikėjo...

Kokie didžiausi iššūkiai, rengiant šiandienos vaikus muzikiniams konkursams?

L. K. Vazinėjant po pasaulį ir girdint, kokią sudėtingą muziką groja vaikai, atlikdami ją muzikaliai ir techniškai, supranti, kad, norint ką nors pasiekti, reikia nuolatos tobulintis, ieškoti ir nesustoti. Todėl didžiausias iššūkis yra tiesiog gerai ir tinkamai parengti mokinį – tiek iš profesionalios muzikinės pusės, tiek psichologiškai. Bemokant nepamišti, kad svarbu ne tik pasiekti aukštų rezultatų, bet ir išsaugoti meilę muzikai, pajusti malonumą ją atliekant... Juk „muziko pašaukimas – skleisti grožį, gėrį, harmoniją, auklėti žmogų, pakelti jį virš kasdienybės“, kaip yra sakęs pats Balys Dvarionas.

Balio Dvariono konkursas – bene svarbiausios nacionalinės jaunųjų muzikų varžybos, skirtos pianistams ir stygininkams. Kaip apibūdintumėte konkurso svarbą mūsų muzikinio ugdymo kontekste?

L. K. Balio Dvariono konkursas, galima sakyti, pats seniausias ir giliausias tradicijas turintis muzikinis konkursas

X tarptautinio Balio Dvariono jaunųjų pianistų ir smuikininkų konkurso akimirkos. 2016. Mindaugo MIKULĖNO nuotrauka

vaikams, nes pirmasis įvyko dar 1974 metais. Dvarionas – vienas svarbiausių, žinomiausių ir populiariausių Lietuvos kompozitorių, kurių mes ne tiek daug ir turime... Todėl puoselėti ir saugoti šio konkurso tradicijas, manau, būtina.

R. K. Balio Dvariono konkursas – neabejotinai vienas ryškiausių Lietuvos ateities, jaunosios muzikų kartos tobulėjimui būtinų renginių, turintis ilgametes tradicijas ir išpūdingai peraugantis į tarptautines erdves. Jis turėtų susilaukti deramo valstybės dėmesio, turėtų būti nuolat jos remiamas ir globojamas. Apgailėtinas dėmesys kultūrai – pražūtingas valstybei.

Rasa MURAUŠKAITĖ

X tarptautinio Balio Dvariono jaunųjų pianistų ir smuikininkų konkurso akimirkos. Konkurso laureatai Can Cakmur (Turkija) ir Miranda Liu (JAV). 2016. Mindaugo MIKULĖNO nuotraukos

